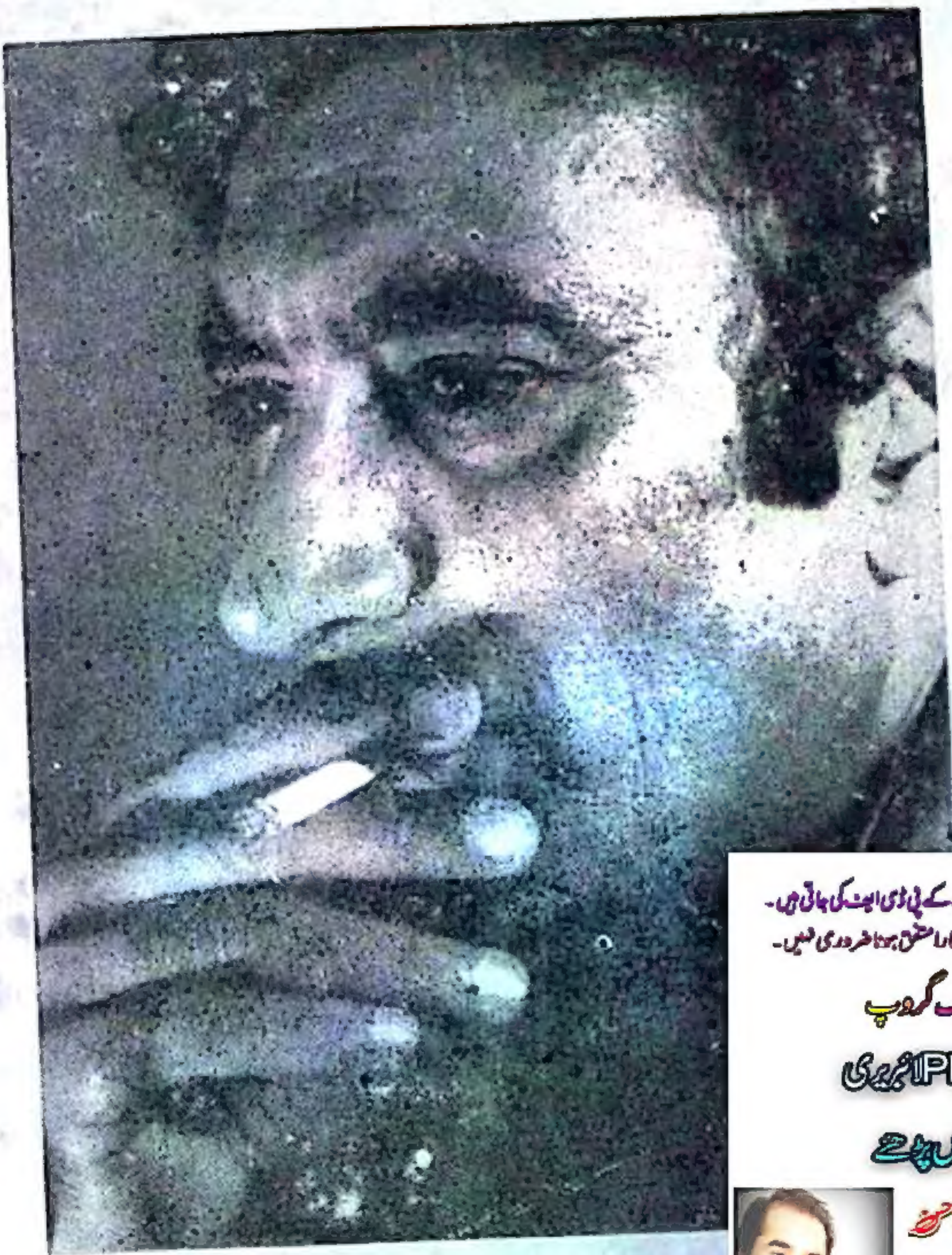

پرتال

احمد فراز

عام کتب پتال کا سرے کے پی ڈی ایف کی جاتی ہیں۔
مصنف کی رائے سے ہمارا مقصد ہونا ضروری نہیں۔

فیس بک گروپ

PDF امیری

کتابیں پڑھئے

ایڈیٹر۔ سید حسین احمد

0314-595-1212

0344-818-3736

تمام کتب بنامالی فائدے کے پی ڈی ایف کی جاتی ہیں۔
مصنف کی رائے سے ہمارا مستحق ہونا ضروری نہیں۔

فیس بک گروپ

الحمد PDF لائبریری

کتابیں پڑھئے

ایڈمنسٹر۔ سید حسین احمد

0314-595-1212

0344-818-3736

پرتال

احمد فراز

ترجمہ

ماجد صدیقی

مکتبہ شعر و ادب حسن آباد - لاہور

پترتال

احمد فراز

ترجمہ

ماجد صدیقی

الحمد PDF لائبریری۔ کتابیں پڑھئے۔ فیس بک گروپ

سید حسین احسن

مکتبہ شعر و ادب۔ سمن آباد۔ لاہور

(سارے حق لکھاری تے مترجم دے نام)

ناشر ————— نواز چودھری
چھاپہ خانہ ————— ندرت سنٹرز لاہور
قیمت —————

ڈاکٹر محمد اجمل دے ناں

الحمد PDF لائبریری۔ کتابیں پڑھئے۔ فیس بک گروپ

سید حسین احسن

ڈاکٹر محمد اجمل دے ناں

الحمد PDF لائبریری۔ کتابیں پڑھئے۔ فیس بک گروپ

سید حسین احسن

ڈاکٹر محمد اجمل دے ناں

میرا منہ میرے کھڑکھڑاتے زخماں وانگر سجیا اے
یا تے ایہہ پھٹ میل دے رتبا یا مینوں گویائی دے

مکھڑے

- ۹ اُنج تے پہلاں دی ہوئے ساں اُس کوں کئی وار جُدا
۱۱ ایتک دھڑے اسیں تے شاید ملے دج خواہاں دے
۱۳ ادہ وی شاعری
۱۴ اکھیاں کوں دُور نہ ہو دیں دل توں دی بہہ جاویں گا
۱۹ ایہہ دل چناں تاریاں دی دیدوں دی چین نہ پاندا اے
۲۱ ایہہ کیہی رُت اے
۲۲ بگائے ناں تیری آشنائی !
۲۵ تیریاں بندیاں توں شکوہ اے میرے دل دے شیسے نوں
۲۷ آوارہ بدل
۲۹ ترٹناں دی تے بے ترسائیں کدے نہ تیں ول آواں
۳۱ جدوں ایتکاں دی رُت بدلی تے پندھدا شنادا کتھے دیکھنا ایں
۳۳ ۱۸۵۷ء دے شہیداں دے ناں
۳۵ جیون دیاں ہُن نویاں ریتاں جگ اندر راہ پان گیاں
۳۷ جگ دے وانگر گجھے قہر کماون والا
۳۹ بانو دے ناں
۴۱ چیتردی وار کیہ پئی ورتے تھلڈی اے
۴۲ نورے ایہہ کس شہر آنکھے اسیں محبتاں داے
۴۴ بدل
۴۶ دل نے سانوں ایہہ وی رنگ دیکھنا ہی ۔
۴۹ دل نوں جا پن کجھ انج تیریاں کوں سوہجھ اداواں
۵۱ پیغمبر

- ۵۵ دل جیسے کُکے پترِ نول تے وار پئی نال اُڈا دے
- ۵۷ دُکھ دردِ دل دے نہ ہروں چڑھیا نشہ دانگ شراباں دے
- ۵۹ جشن
- ۶۱ سنگ نہ اُس توں نبھیا بھاویں فیروئی اُس دی یاری
- ۶۳ سانوں تیرا قبضہ آن سُنایا اے
- ۶۵ جن تے یں
- ۶۷ شام پورے تے اکھیاں دے وچ فیر توں ائی وکس جاناں
- ۶۹ کاہنوں اپنے مکھ تے منظرِ تانیں پیا لکیراں دا
- ۷۱ فنکار
- ۷۳ کیکن دل توں لاہواں ادہنوں کوں بھلاواں ادہنوں
- ۷۵ کچہراں تیکر نیوں چوائے دل چوں دُکھ دی کہانی
- ۷۷ کون آں میں؟
- ۷۹ گلے داتے اک ادھ تار ائی گل ساڈے پیا ہلدا اے
- ۸۱ منظر دیکھ کے سانتھوں یار دے جاوَن دا
- ۸۳ کیہ دساں گے؟
- ۸۵ دج باگ دے کاوندیا پنچھیا اوئے کجھ سُنن دا ہُن اعتبار کھنوں
- ۸۷ دچوں گجھیاں لا کے اُتوں سر ساڈا پیا کجے
- ۸۸ گجھا کارن
- ۸۹ ویلے ہمتھوں اک اک سٹ پئی سانوں کاری لگدی اے
- ۹۱ یار دے نیڑوں وی ابجراں دے سنگے پیا بہانے
- ۹۳ منگیتر دے نال
- ۹۵ یں نہ دیکھیاں توں نہ دیکھیں

انج تے پہلاں وی ہوئے ساں اس کوں کئی وار جدا
پر ایتک وچپٹاں اتے کچھ دس پئے آتار جدا

اتھک ذرا نی جندے تے تین تعلق اے گھاٹے واہرے دا
کیوں جے ایس ای موڑتے ہوندے آئے نیں یاروں یار جدا

اک دوپل وی اس کوں جے وچپٹاں تے انج لگا لے
بج اپنے سائے کوں ہوندی لے کوئی دیوار جدا

نکھڑن دی ایہہ بیت تے جیویں جھڑی بنی ایں ساون وی
ہیں وکھرا پیا اتھرو کیسراں بدل وکھ تے یار جدا

ڈنگیاں تاجاں والسیاں نوں کھڑا دے جے بے خبرو
گل دے طوق توں کیستی جاوے نہ اُچی دستار جدا

اینے روپ نے یاراں دے جے دن توں خوف آندا اے
مینخانے وچ ہور دسیوں، دتن وچ دربار جدا

یار دی پانڈی تے ہے سی ای دھڑے جج دا یار مسترا
پر اس بندے دی سچ دھج نکلی اے اُپر وار جدا

ایتک وچھڑے اسیں تے شاید یلئے وچ خواباں دے
جج سکے پھل رُوپ گنوا کے دِسن وچ کتاباں دے

جگ دے دکھ دی سجتاں دے دکھاں وچ شامل کر لیئے
نشہ ودھدا اے جے ملن مشراباں وچ شراباں دے

نہ توں رب تے نہ ای مسیہ عشق فرشتیاں ورگالے
دونویں ہاں انسان تے کاہنوں یلئے وچ حباباں دے

جیہڑیاں گلاں دے پاروں اج اسیں سولی چڑھ گئے آں
کیہہ کیہے کل بہون اوہ گلاں شامل وچ نصاباں دے

نہ اوہ پہلاں ورگا میں نہ اوہ ، نہ گزرے سمے تـنـاز
 ملدے ہون جیویں دو جی وچ — دھراں دیاں سراہاں دے

نہ اوہ پہلاں ورگا میں نہ اوہ ، نہ گزرے سمے ستار
 ملدے ہون جیویں دوجی وچ — دھراں دیاں سراہاں دے

الحمد PDF لائبریری۔ کتابیں پڑھئے۔ فیس بک گروپ

سید حسین احسن

اوہ وی شاعری

دیس دیئے ٹیئے تیری ڈروٹی اُتے
 میں انج پھیڑیا کھلٹاواں، جنج محرم کوئی
 اکھیاں نہیں بے غم، جنج نچڑیا بدل ہوئے
 ذہن انج بُتا اے جنج اُجڑیا موسم کوئی
 ساہ لیڈا واں تے انج کنب کنب جاندا واں میں
 اپنے ظلم توں ای جنج کنبے طاعن کوئی

تدھ میسے کرفن نوں اوہ رنگ چڑھایا جیہڑیا
 پتھراں نوں دھسڑکن دا جنج بکھا دیندا اے
 تدھ میسے عرفاں نوں جادو بخشیا جیہڑا
 قطرے دے دل شوہ دیاں شوکاں پا دیندا اے
 تدھ مینوں اوہ سُرَت دا شعرا دتا جیہڑا
 مٹی دی جھگ نوں انسان بنا دیندا اے

تے میں جیون دیاں نشیاں دا مُٹھیا ہویا
 ایناں بے حس ساں جہنج قاتل دا دل ہووے
 قلم امانت تیری سی پر ملیا اوہوں
 جیہڑا وڈیاں دا ترکہ کھوے پتروہوے
 جہنج عدالت دی تکرپی ا بھل نوں لہے
 جہنج نسکی تلوار کے پاگل ہتھ ہووے

تیں اُتے سی انھیاں نھیریاں چھاؤنی پائی
 تے میں چپ ساں جے میرا گھر روشن ہوسی
 تیرے میخانے تے کیہہ کیہہ قہر نہ ٹھیا
 تے میں خوش ساں جے سالم میرا تن ہوسی
 اوگن ہار بدن اپنے نوں چمدا ساں میں
 پیار دا طالب پر اودھڑ تیرا من ہوسی

میری ذات دا کوٹھا سی انج شکیا جے میں

ایہدی پوچا پاچی وچ ای رُجھیا رہیا
 تیری روندی مٹی ول کیہہ تکنا سی میں
 میں تے ہمدے پرچھاویں ای لبھدا رہیا
 جے کدھرے میں اکھ اٹھائی وی تیں وے
 دوجیاں وے سنگ میں وی بٹ بٹ تنکرا رہیا

تے ہُن خوابوں وچھلیاواں تے کیہہ تنکرا واں
 اک اک حرف تیرا اے تیرا ملامت والا
 جے توں ہیں تے میں تے میرا فن وی ہے وے
 نہیں تے ہے ہر پاسے سماں قیامت والا
 میری واج وے دکھ توں ای اندازہ کر توں
 میں کیہہ دساں اپنا روگ ندامت والا

اج توں فرایہ میرا فن جاگیس اے تیری
 سوچاں دی نس نس اچ تینوں اتاراں گا میں

اوہ وی شاعر سی جس تئیں ایہہ پسیر دتا
 تینوں اپنے لہو دے نال سنواراں گا میں
 توں میرا تن میری جندڑی میرا دس ایں
 جد تک جیوندا ہاں تئیں پیا پکاراں گا میں

.. — —

اکھیاں کولوں دور نہ ہوویں داں توں وی اہہ جاویں گکا
 ویلا کدے نہ رکیا سبھنا، ویلے نوں پچھتاویں گکا

درد اکل اپنی توں داں نوں نہ کر پھسکا ایسا وی
 انج تے اپنے آپ نوں دیکھیاں وی توں ڈر ڈر باویں گکا

دل آکھے ڈبدی بیسٹری نوں اُتیا چاڑد کے دھکا دت
 انج امی سہی کے نو تے اوڑک توں کنڈھے لاویں گکا

جیون تیری وت اے تے ایہہ وت ٹکھراون ولے توں
 ایہہ بخشیش وی اپنی امی وڑ وٹنی تے توں پاویں گکا

ہٹھ وی لازم ایں پر دکھ وی جان توں ایں کچھ ودھ مشراز
 جھلیا ایتک وی جے توں نہ رویوں تے مر جاویں گا

ایہہ دل چناں تاریاں دی دیدوں دی پین نہ پاندراے
 نیندوں اکیاں اکھیاں داوی سنگ بن راس نہ آندراے

گل ای سی کچھ ہو رہے اکھیاں اچن چستی روپتیاں
 نہیں تے بحبہ فراق تے تیرا ہور ای کچھ ٹھانداے

کچھ تے اوہدیاں نظراں سانٹھوں انج ای روہیاں ہندیاں نہیں
 کچھ سانوں ساڈا ایہہ دل وی مٹھے راہ ای پاندراے

شوہ دیئے واسے تیرا دین دی ساڈے کولوں اوہلے نہیں
 کنڈھاتے کانگیاں دے وچ دی ترپاسیا ای رہ جانداے

کچھ تے اوہدے سوچھ سبھانوں انج ای جانے جگ سارا
 ایس رتے تے اوہنوں میرے نال دیاں وی لیندا اے

جیہڑا دل فراز کدے سی تارو درد سمندراں دا
 ہن اوہ گٹے گٹے پانی تون وی خوفیا جاندا اے

ایہہ کبھی رُت اے

ایہہ کبھی رُت اے

جے ہر بُٹا

باگ دے دیٹرے کلہم کلہا۔ دیکھ دے پاروں دھنڈا دے

پنچھی چپ چیتے ہو کے، اپنیاں چُنجاں

اپنے پراں دے ہیٹھ چھپا کے بیٹھے ہوئے نیں

واواں دے ٹلھیاں تے دین نیں

جے ایس باغ دی ساری رونق — سوچھ بہاراں

گئیاں تے فیر پرت نہ آئیاں،

ایہہ کبھی رُت اے

نہ تے کدھرے امبراں اُتوں برف ای دے

جے شاخاں دے بانیاں اتے

پوسے بھلیکھا پوہ پھٹنے دا

تے نہ ای اے رُت بہاری
 جے ہر پائے پھلاں دے چٹکن مہکن توں
 یار دے گھروا منظر دے

نہ ای ایہہ پت جھڑ دی رُت اے
 جے مویاں مکیاں کلیاں نوں
 مہک لٹانڈی بھلک سویر دی سجری دھیر بنھانڈی ہووے
 ایہہ کیہی رُت اے

کوئی تے بوے
 کوئی تے دھڑکے
 کوئی تے پھڑکے

بگکانے نال تیری آشنائی
اچھائی لگدی اے ایہ بُرائی

ایہ سارا ٹواڈھ ہے بیچپائی دا
سنے سنگیاں اساڈی سرنوائی

کٹھن کنی این دل دی گل وبائی
ہے کنی سہل ایجھے بے دمنائی

گنہ دی لذتوں بدمست ہو گئے
بڑی اوکھی اے مگروں پارسائی

نہ بندیاں نوں دکھائے رت کدائیں
کے بندے دی بے یمنی حسدائی

فراز ایس دل دیاں گلّاں تے نہ جا
بڑی مہنگی اے اہیدی آشنائی

تیریاں بندیاں توں شکوہ اے میرے دے شیشے نوں
جے اینہاں نوں پتھر نہیں دینداتے فیر سینائی دے

جیہدے اکھ اٹارے تے سببناں نوں وانج کے بیٹاواں
اوہ ای بندہ طعنے دیوے بن مینوں تنہائی دے

میرا منہ میرے کھڑکھ اُتے زخماں وانگر سمجیا اے
یاتے ایہ پچٹ میل دے میرا یا مینوں گویائی دے

میرے گھر دا سڑنا اپنا وی لا حاصل نہ کرتوں
اتھرو نہ سہی، شاہواں جیہی چا اکھ نوں بے پروائی دے

تینوں کیہہ پتا اے جے کس ڈھب دا اے پیٹیوڑ و سراز
 اوہ تے قاتل نوں وی آکھ سناندا تے بول ودھائی مے

تینوں کیہہ پتا اے جے کس ڈھب دا اے پھیوڑ و سراز
اوہ تے قاتل نوں وی آکھ سناندا تے بول ودھائی دے

الحمد PDF لائبریری۔ کتابیں پڑھنے۔ فیس بک گروپ

سید حسین احسن

آوارہ بدل

اک رُکھ دے پرچھانویں ہسٹھاں کھلیاں مینوں

وچ فضا دے

اک آوارہ ٹکے لاند بدل نظری آیا

مسیکر اندر بھانجھڑ بل پئے

ورہیاں بدھی تریہہ جیوں میری نس نس دے وچ

دیندیاں دیندیاں اپن چستی ای جاگ اٹھی

پل بچ تن تنور سی میرا

میں رُکھ دے پرچھانویں ہسٹھاں

بدل دے دل ودھیا

پر بدل تے آپوں سی ترپایا شوہ وا

ایہہ وی اوہدی دین جے کجھ چر

اوہنے بینوں دھیسر بنجائی
 دل تے داغ جیہا اک لے کے
 میں چاہیا ہے

اودھرنوں ای میں فر پھیرا پاواں
 جدھڑوں دکھاں ورداں میسر ناں دی واج الائی
 پرت کے تکیا تے اوہ رت وی جا چکی سی
 ڈیکھاں دی انجھاوندی دھپ
 میسر سرائے

چھاں کردا اوہ رُکھ وفا دا کھا چکی سی

تڑفناں وی تے بے ترسا میں کدے نہ تیں دل آواں
چُنھوں چُنھ اہہ تہجہ تینوں کدے نہ آن دکھاواں

تن تیرے وچ دل شے وانگر ہن تے میں پیا دھڑکاں
ہور بھلا میں اپنے ہون دا کیہہ احساں دلاواں

اپنے آپ نوں تکرپی تول کے اکھیاں نیویاں ہویاں
میں دوشی ہن کوئی وی تہمت نام نہ تیرے لاداں

وچ گناہ دی تانگھ دے ای اے میرا جیوندیاں رہنا
کدے نہ جیون نوں پاک پوتر ہون دا زہر پلاواں

اس ویری دے مکھ ولاتیاں پریت پلیت نہ کرنی
جان پہچان وامہرناکدے نہ ہوٹھاں اتے لیاواں

شیشے وچوں ویکھدیاں مینوں وی لہجہ کدایتوں
کیونکر تینوں نط نہ آواں، میں تیرا پرچھاواں

منیا میں ہاری کھاہدی پر ایہہ وی ہٹھ اے میرا
میں ایہہ دوش نہ ہاری دا ہوراں دے متھے لاواں

میرا جگ سراز اے ایتھے بس چھڑہتھا ہونا
جم دا جام وی نہیں ایں میکر ایس ٹھوٹھے داساواں

جدوں ایتیکاں دی رُت بدلی تے پندھ واشنادا کنھے ویکھنا ایں
وانگ بھلاں دے پھٹاں نے مہکنا ایں پر ایہہ میلا کنھے ویکھنا ایں

تسی ویکھیا جے ایختے محو ہونے کبھے لوک پھیوڑ دے قص اندر
جہیڑے پاسیوں پتراں دا وار ہو یا بھلا اوہ پاسا کنھے ویکھنا ایں

جتنے پھٹ ہوئے ساڈے تن اتے اوہناں لگنا ایں ناویں قاتلاں دے
ساڈے تن تے در دیا ساڈیا اوئے تیرا وار بھلا کنھے ویکھنا ایں

سانجھ عرص دی ہووے یا پریت والی گل کے مراداں توں کھنھن تے
پھلاں پھلاں دے نال پہچان ہووے نہیں تے رکھ بُسا کنھے ویکھنا ایں

جنہے شہر تے اُن چڑھائی کیتی جاتی مار کے اوس نوں ویجھ تے سہی
لگی اک جے شہر نوں سبنا اوئے تیرا سوچھ سبھا کھنھے ویکھنا ایں

جنہوں ویجھے اوہا سراز ایتھے پھرے لٹکدا آپنی مچوک اندر
دکھ جھا کدا تیریاں اکھیاں چوں وچ شہر بھلا کھنھے ویکھنا ایں

۱۸۵۷ء کے شہیدان دے نال

تساں جیہڑا دن ویجھن لئی پھٹ جگر دے سہہ لئے سن
 اک صدی دے مگروں سہی، اوہ دن تے اوڑک آیا اے
 پانی تھاویں جس ویرانے نوں، تساں لہو وٹا سی
 اسان اس ویرانے نوں وئی انعتی نوں بارغ بنایا اے
 تسلاں توں نسلان تیکر اگے ووہن دیاں ریجیاں سنے
 تھلے تھلے پتوں اوڑک نوں اک طوفان اٹھایا اے
 تساں نیمبرے دے تلعبیاں نوں اکو ٹھوکر باری سی
 اسان ظلم دا اک اک ڈکا راہوں اج ہٹایا اے

ویدا اٹھیاں بولیاں غاراں دا اوہ بھوسٹا پریت اسے جو
 پل پل سحر جگدیاں دیویاں دا لہو پسندا ہے

ویلے دا ہتھ آزادی دیاں زلفاں دے اک اک تاروں
 آزادی دے شہ مرواں لئی کفن دے پٹے ریندا اے
 تساں جس او جھے ویلے دے مکھ نوں موڑنا کیستاسی
 سوسالاں توں اوہ ای ویلا ساڈا لہو پیا پسیندا اے
 دیس دی جنگ جتسی ہر گئے تے اج و ج تارینجاں دے
 کیہہ ہویا جے دیری تہاڈا اُچا پیا دسیندا اے

پر ویکھو اس پاک پوتر جذبے دے گٹھیو لوکو
 کل دی ہار تہاڈی ساڈیاں جتاں دا سامان بنی
 جیوندے گڈے، سولیاں چرٹھ گئے فیرومی ایس دھدھے رہے
 موتاں دی تنویر اساڈیاں امیداں دا مان بنی
 ہتھ کڈے رہے پر نیویں نہ ہوئے قدمشالاں دے
 تساں جیہڑی ریت چلائی اوہ ساڈا ایمان بنی
 ابیہ گل جاندے ہوں نہ خوئے راتاں دے سفاک خدا
 جیہڑی کرن بھاندے رہے اوہ، اوہو دیہوں دا ہاں بنی

جیون دیاں ہُن نویاں ریتاں جگ اندر راہ پاں گسیاں
ایہہ تن کھڑ کھڑ جاوَن گے ایہہ کندھاں ہونجیاں جان گسیاں

وچ مکاناں نہ وسنیک نہ ہون گے پھل واہاں دے
کندھاں تے ای کچھ تصویراں بس ہن ٹنگیاں جان گسیاں

اک اک پل بستاون لئی صدیاں دے پیٹڈے ناپاں گے
سدھر سدھر دے لئی بدھیاں غمراں گالیاں جان گسیاں

اکھڑ تڑفن گے پر اذن نہ ملیں مونیوں بولن دا
چانن ہووے گا پر اکھیاں نوروں وانجیاں جان گسیاں

اڈرک دے مکھڑے نوں ترسو گے پئے ونگر شیشے دے
 مکھ تے مکھ ذہناں چوں یاداں تیک مٹائیاں جان گیاں

تشر دھاڑا نال لیاوے گا بھلکے دا دیہوں سحران
 جن جیہاں شکلاں بھٹھیاں دا بالن کیستیاں جان گیاں

جگ دے وانگر گیتے قمر کماون والا
اوہ سمجھن نہیں ساڈا سنگ نہجاون والا

ہن لوکی اوہنوں میں اٹھیا پئے سمجھن
ہتھ ملدا اے مینوں جال پنج لیاون والا

کیہہ کہتے اوہ کیہہ کتھہ ساڈا لگدا نہیں سی
اوہ بنے ، اوہ سانئھوں مکھہ ولاون والا

اک دنیا پچھیں دسی مہیری ، پر تدمہ باتھوں
میں کتھے دی لونی نہیں کتھہ سکاون والا

کنھوں سُنجے ویہڑے وے وچ ڈیک رہیاواں
کون اجیہا ایہہ سرجھاتی پاون والا

کیہہ آکھاں میں، اوہ میری جند جان چ رسیا
اوڑک مینوں سُولی تے سی سیاون والا

باگ، بہار سمے وچ دھندلا میں ڈٹھا اے
ہے وے کوئی ایہدی تمعبیر سُجھاون والا

سچ نہ جان سراز پکھنڈاں جگ دیاں نوں توں
سجھن ہوندا نسیں ہر ہتھ ملاون والا

بالوئے نال

دس شاہی محل دیئے گولے فی کیڑا ایڈرا تڈھ گستاہ کیتا
 کیڑے جرم تے کیڑی خطا پاروں تہیتوں کھوہ لی گئی اے جان تیری
 کیڑا رازا جیہا سی جس پاروں ایس ڈاڈھ ودھیک دے خوف اگے
 نہ ای اکھ اٹھائے کے ویکھیا توں نہ ای ہلی اے اگوں زبان تیری
 جگوں وکھ اوہ کیڑا قصور ہیسی کیڑا دوش سی اوپرا خلق کولوں
 بہیدے ہونڈیاں جبر سہاریا توں جہیدے سامنے ٹٹئی کسان تیری

سنن دچا ایو گل آوندی اے بس اپنا ای جرم سی نام تیسے
 جان لے سن کے وسیلیوں توں گجھے بھیت کجھ شاہی محل داے
 تیری نظر نے داغ شمار کر لئے زراں دچ ولٹیاں جلیاں دے
 او جھے داغ اوہناں ای جلیاں دے تہیڑے جگے سن پیل بل داے

کچھ پتا نہ چلیا تین موئیے کیہڑی کیہڑی سزا ایس جسم دی سی
کوڑے کئے تے کنیاں بیڑیاں سن خورے طوق تیسن کئے گل وائے

تے ایہہ ریت کچھ اوپری ریت تے نئیں جے اچیریاں محلاں دے وایاں دے
نازک سوہل ملوک مزاج اتے ایہہ خطا تیری ناگوار ہونے
سدا محلاں دے بھرم نہجان کارن لوکی شکدے آئے نیں سویاں تے
ایتھے ہر نوان دے موڈھیاں تے سدا اچ اچیاں اسوار ہونے
کندھاں وچ چنوائی انارکلی ایتھے آپنے حکموں ظالماں نے
انج ای کچھ — شکنتا جیہی رانی ایتھے پتھراں نال شکار ہونے

پر ایہہ تخت ایہہ شاہ تے رانیاں ایہہ اپنے محل تے اچیاں ماڑیاں ایہہ
کاہنوں خورے کول مورخاں دے کسے رنگ وی نئیں عیب دار ہونے

ویلے لنگھ کے جے ہتھوں اپنے ای کردے پھولے ایہناں دے پھول دتے
ہویا انج جے فیروزی جگ وائے سدا شاہواں دے ای طرف دار ہونے

کبیرے لوک جے ظلم دی اک ساویں کردی اُٹھے وی تے اکوں راکھ ہو گئے
 لہذا کے نوں تخت نہ عزتیاں داتا جیاں والٹھے ایسا بدار ہووے

کبیرے لوک جے ظلم دی اک ساویں کدی اُٹھے وی تے اکوں راکھ ہو گئے
 لہجہ کے نوں تخت نہ عزتاں دا تاجاں والٹھے ای تا بدار ہووے

احمد لاہیری - کتابیں پڑھو
 فیس بک گروپ
 سید حسین احسن

چیتر دی وا کیہہ ورقے پئی ٹھلدی اے
ٹھنی ٹھنی دھندلی اے پئی بلدی اے

ایدھر ایں فردھو کے پئے کھاندے آں
اودھر دنیا فر چالاں پئی چلدی اے

دل اندر انج یاد تیری چچ اٹھی اے
جہنج کے ویرا نے وچ اک بلدی اے

توں کیہہ مکھ وٹایا اے جے دنیا وی
دینہوں دے وانگر سر اٹوں پئی ڈھلدی اے

اکساہرا اے پندھ اساڈے جیون دا
 اج دے مکھ وی حاوی حالت کل دی اے

اپنا دل سراز نہ پھٹکا کر بھیو توں
 ایستے صورت ہو رای کجھ پل پل دی اے

خورے ایہہ کس شہر آ نکلے ایسں مجبتاں والے
ہر کوئی ہمتہ اچ پتھرے کے ہويا آن دوالے

گھر گھر خیرے نہ ورتاؤ خورے ایتھوں ای کتھے
کیہہ کیے جے حشر دیہاڑے دا دیہوں شکل دکھالے

دل نوں ایہو سدھراے تے رب کرے مکھ ساڈے
اکھیاں تھادیں پیار کے ارمان دے دیوے بالے

اوسناں تھانواں توں جو سانوں نیواں کرن تے تُلیاں
جندڑی وار کے وی سمجھو، ہاں ایسں سلامت حالے

یاروین سولی تے چاڑھو۔ شاید اسے بہانے
تساں دے قد کاٹھ نوں رت میرے قد کاٹھ اچ ڈھالے

بدل

جد کوئی آوارہ بدل دور دے شہسروں
 میری دھندلی نگری دے دل آوے گا
 ایہ ترہائیاں اکھیاں اوہنوں
 بٹ بٹ تکرپاں رہن گیاں پر اوہ نحرپا
 ویلے وانگوں کولوں دی سنگھ جاوے گا
 کیہہ اکھاں دل کیہڑی سوچے ڈیتے گا
 دُور دے شہسروں آیا اوہ آوارہ بدل
 میسکر چار چوٹیسے کھر خورے
 اک دے کیہہ کیہہ لنبو چھڈوا جاوے گا

دل نے سانوں ایہہ وی رنگ دکھانا سی
اس بُت نوں جا رہے دے نال ملانا سی

کیہہ کہینے توں انج وی سانوں ملتا سی
تیرا ملنا وی نہیں مل گیا جانا سی

کاجنوں فہر فہر پاویں وکس جدا بیاں لے
اکو واری توں ایہہ تہر کمانا سی

تیرے بارے جگ دا کہیا بستان لئی
تینوں اس آپوں وی آزمانا سی

تیسرے ملن نہ ملن توں مکھ ولاندا کیوں
تدھ باجھوں ایس دل نوں کنھے بھانا سی

غیر نگا ہوئی تکرے کیوں انجاناں نوں
جد ایہناں ای انت نوں یار کھانا سی

ایسا کتھا وی نہ ہووے کوئی سراز
تینوں تینتھوں وکھ نہ تکیا جانا سی

دل نوں جاپن کجھ انج تیریاں کوئل سوچ اداواں
جج نشے وچ تن نوں چھو کے گزرن نرم ہواواں

کھلے پلے خواباں کوں جگرتے نہیں چنگے
کذب کذب اٹھاں بے کدھرے ہیں اکھ زری گولاواں

گوہ دے نال سنہیں تے میسر جیو وچ وسدیا سہنا
دل میسر چوں اتھن تیریاں متدماں دیاں صداواں

جیٹری تھاں رنجانی ہوئے دب فراتھے ای پندری
بھاں توں میں دکیارے دل نوں واروں پیا بچاواں

تاں گھو دیاں شاخاں تے کھڑیاں نیں انج سوہنیاں کلیاں
جج کے ناری دی ہمتیں مہندی دا پرچھاواں

ہے دم نال سراز تیرے ای ایس دنیا دی رونق
توں آکھیں تے سچ ای آکھیں میں کیوں گل پرتاواں

پینیمبر

پینیمبر!

تیرے اُچے اُچے در اُتے

عیب گناہوں دوہرا ہو کے

اک دوشی انسان اب کھتا

جس دے تن بدن تے

نہ تے چولا کے فضیلت والا

نہ ہتھیں تہی دے منکے

نہ مستحضرے کوئی داغ ریا دا

ایہ اک ہاریاں لسیکھاں والا اوہ بندہ اے

جس داتن لوکاں دے واراں نال پرستا

تے جس دے گل دے وچ طوق ملامت دا اے

ایہ بندہ جیوندے جی دھرتی وچ گڈیا اے

ایہ مجرم ہیں اوہناں سدا دیاں تے
 ڈانڈیاں سچیاں دا
 جیہڑیاں ایس جھوٹے جگ نوں تیں ہتھوں ملیاں
 ایہ مجرم ہیں اوہناں انملیاں جراتاں دا
 جیہڑیاں توں ایتھوں دے ہر کیرے نوں دتیاں
 ایہ کہتے دے

سدا دیاں دانائیاں دے بے مثل پیغمبر
 جے سبھے انسان نہیں سانویں

تے ایہناں وچ
 نسبوں کسبوں

نہ کوئی نیواں ہیں تے نہ ای کوئی اچا اے
 ایہ کہتے دے

سارے لفظ نہیں پاک پوتر

تے حرفاں دے نوروں اتھم کوئی وی ایٹھے نور نہیں ہیں
 ایہ باغی .

لیکھاں نوں ایہناں دے حکم دا بدھنوا آکھے
تے آدم نوں

ایس جیون دیاں سبھ تصویراں چوں وکھرا شہکار پکارتے
ایہہ ظالم دوشی خوشے کہیہ کجھ الاوے
نور دیا پیغمبرا !

ایہہ سر پھیرا تیرا کہندا اے جے
منبراں تے محراباں اتوں
دین دے راکھے

فستیاں پاروں، فستویاں راہیں
حق تے سچ دے اک اک حرف نوں ویچ رہے نہیں
اُچیاں تھانواں اتے بیٹھے ایہہ منراناں
دھن دولت دی حرص ہوا وچ

تیں اتے اترے ہوئے
اک اک ورقے دی پیٹے بولی بدلن
نور دیا پیغمبرا !

مینوں ہٹھتے ہمت دے جے، میں تے
 ایہناں ظالم تے جابر قوتاں سنگ
 کلہیوں ای لڑیا واں
 میں تے ایس جگ مے دوزخ وچ
 کلہ مکلا ای کھلتا واں

دل جیہے سکتے پترنوں تے وا پئی نال اڈا وے
ورد ہنیری تہی اے جنگل جنگل ہونجھ لے جاوے

کھنٹے ایتھے لسیاندا سانوں چیتے کجہ نہ آوے
آوے تے کوئی ترنجنوں تیری ساڈی چوک چھڑا وے

ہن مہیار وفاقاں والے وی نسیں پہلاں درگے
دل تے جان وی پونجی وی ہن کوئی نہ رنگ دکھا وے

خوئے پنکھ خیال کسے وے کد سانوں لگ جاوے
خوئے تیری یاد واڈیا چن کد سامنے آوے

دل رنج ای آوارہ رہیاتے منزل مت لہجی
جو وی آوے اوہ ای تیریاں گلاں وچ رہا وے

پیار بگانہ دیس اے ایستھے کون سراز اے تیرا
ٹُر اودھرنوں حشر تینوں اپنا دل ٹُر اودے

وکتہ درواں دے زہروں چسٹھیا نشہ وانگ شراباں دے
تن دے سبکوں سوہا دے چہرہ مشعل گلاباں دے

اوہ اکھیاں وچ لتھا اے پر تریہہ فیر دی نتیں جاندی پئی
دریاویں پئے پئیں بھلکے ویکھو ریت شراباں دے

تیرا نیسٹر کجھا ہن تے بینوں انج پیا دے جیواں
تیرے درد فراق دے قنتے وی نقشے نہیں خواباں دے

ایہناں نوں ویکھن پرکھن دا وی کوئی کرے کشالاتے
دل دی شیشے ورگا اے، تے سکھ وی وانگ گلاباں دے

چھڈو کل مسر از دی سانوں پیارا اے اوہ جس اُتے
 کجھ نہیں وار الاہمیاں دے کجھ مجھوٹے وار غناہاں دے

جشن

اج تیری آزادی دی اے ستویں سالگرہ
 اشکاں چھڑدی پئی اے چٹواں پاسے شہر پنہ
 فیروہ تیری روح بندھرائی تے تقدیر سیہ
 فیروہ بیڑیاں پیراں دے وچ ہتھال وچ کشکول
 کل وی تینوں سکھ سی آزادی دے بول نہ بول
 اج وی تیرے سینے اُتے غیبراں دی بندوق اے
 نی بھکیئے مخلوق

وہیہ نہ سونہ ہزار نہ لکھ نہیں پورے اٹھ کروڑ
 ایہناں انساناں تے پر اے کچھ بندیاں دا زور
 مزدوراں تے واہکاں دے حق اُتے جھپٹن چور
 کھیتر سونا اگن فیروہ ہتھ نہ آئے اناج

دیس تیرے وچ سمجھ کجھ تے توں غیبراں دی محتاج
 گوداماں دیاں ڈھڈاں بھیریاں بھیریا ہر صندوق اے
 نی بھیکھے مخلوقے

کنھے دل اج مُٹھیا تیرا توں دی جہشن منا
 اتھرو مک نگے نی تے دیوے لہو دے نال جلا
 ڈھڈتے پتھر بندھ اج راتیں ننگا ناچ دکھا
 اج تے خوشیاں دا دن اڑیے کاھدا تینوں سوگ
 کتھوں کتھوں ٹھاٹھ تیرے ویکھن آئے نہیں لوک
 تینوں کُٹن والا ہر ہر منصف تے فاروق اے
 نی بھیکھے مخلوقے

سنگ نہ اس توں نبھیا بھاویں فیہر وی اس دی یاری
سب متراں توں دکھری ہیسی نسیں۔ اودہ بھلن ہادی

اس ایسے نوں ایہہ اکھیاں کتھوں کھوج لیاون
ویر دیاں گلاں دج دی سی جس دی جان نشاری

جے اودہ بدل سی تے ٹٹ کے پیار زمین تے وسدا
ایہہ کیہہ ہويا جے اک لاکے بندھ لئی اوسہنے تاری

منزل منزل سال مہینے کھچی حبان اسانوں
ایں جیون نوں خورے لگ گئی کیہڑی اوجھ بہاری

اسیں وی ہُن درو سہیں طین توں ہاری کھا بیٹھے
تیری وی ہن سنگھدیا ویلیا نتیں اوہ چال نیاری

اوہدیاں اپنیاں تانگھاں اوہنوں کیہہ کیہہ پیاں رُلاون
ساڈے ولوں ایہو گل اوہ سننے توں سی عاری

ایہو کیہے ساڈی وی سی اکھیوں اکھ اشنائی
جیہڑی گل نہ نہجے اوہ گل کے کدوں جستاری

اوہدے روپ بچ کیہہ کیہہ سوہنے روپ نہ ویجھے اساں
جس دے اتن بدن تے آپوں رب کیستی گل کاری

نواہاں ورگا دسا لے ایہہ جگ شرار اسانوں
جس دا سوچھ ودھاون والے ٹر گئے وارو واری

سانوں تیری رقتہ آن سُنایا اے
متران نے وی ساڈا ای دل دکھایا اے

پھل مہکن تے اسیں ایہو سوچدے آن
ویلا تیرے آؤن دا پرت کے آیا اے

تیرے ساہمنے انج چپ چان کھوتے آن
جیئوں دل اپنا حال لبّال تے لیایا اے

عشق وی گڈھڑی آپوں چُکّی پھردے آن
کد کے ایہہ اوجھبا بھار وندّایا اے

دیکھ اساڈے ول انجانیا سَنگیا اوئے
اساں وی تیںوں کجھ یاد دوا یا اے

دل دھڑکے ہر پندھوں پہلاں، پر ایہنوں
کے کدوں باہروں آن بلایا اے

ہن تے روون توں وی جی دُکھ جاندا اے
شاید ساڈا ہوش ٹھکانے آیا اے

کیہہ کیئے فرکیہڑی نگری اُجڑی اے
لوکاں خورے کاہنوں جشن منایا اے

موت دی جھولی کھُلتی دیکھاں فیر سراز
انج آکھن نوں نیند نے کول بلایا اے

بچن تے میں

بچن نوں میں کہیا، اوئے سنگیا
 میریاں راتاں دیا رنیتقا
 توں جہیڑا مہیہ کر ای وانگوں
 کلم کلمہا— پھروا رہنا ایں
 اپنے سینے دے وچ گچھے پھٹ لکو کے
 میرے وانگوں دوجیاں دے لئی ہسدا رہنا ایں
 تیرا سوچھ وی مہیہ کر فن دے وانگوں ای پیا اشکاں مارے
 لیکھ تیرے وی میرے وانگوں نغیر منھیرے
 میری دھرت بھنوالی اے تقدیر تیری وی
 میرے ای وانگوں ایہہ امبہر نہیں دشمن تیرے
 میں وانگوں تیرے گل وی زنجیر وفا دی
 تیرے منظر اجڑے پجڑے خواب نہیں مہیہ کر

جندڑی دے جنگل وچکالے میرے وانگوں
 جیون دی جوہ وچ کلہیوں کلہیوں تیرے پھیرے
 میری سنگت توں کاہنوں گھرایا پھرنا ایں
 تیریاں اکھیاں وچ نہیں، کیوں اج اتھرو میرے
 جن نے مینوں کہیا۔۔۔ میرا جھلیا سنگیا
 توں جیہڑا واقف ایں میریاں تنہائیاں دا
 تینوں میں ہن روح دے پھٹ کپہ کھول کے دساں
 قرض اے میری جان تے تیریاں اُسنائیاں دا
 میرے آل دوالے چپ دا شوہ پیا وگے
 وچ فضاواں خپرچا تیریاں گویائیاں دا
 میرے دیہڑے دے وچ اوہ قابیل اج لتھا
 جہدے سر چڑھیا اے لہو اپنے بھائیاں دا
 میری گکھ اج نہ ہیرے نہ سونا چاندی
 نہ مینوں ایہ شوق جے کوئی ویجھے مینوں
 میری چپ نوں لٹ لے جان نہ دسیا والے
 پل پل پئے کلپاون امیو بھلکے مینوں

شام پوسے تے اکھیاں دے وچ فیرتوں ای وں جاناں
شہر دیا کُنجیا دسَنیکا — کیوں — مینوں ترساناں

میں تھلاں دے کچھڑ لگیا، سُکیا، سٹریا، بُٹھا
توں یاداں دے باغ دا پھنوں — کھلیاں تاریاں لاناں

میں جاناں جے دُسیا تینوں اپنی سان چڑھا سی
دل آکھے جے ایداں دا تے توں نتیں ظلم کماناں

مینوں کلیاں چھڑنا ای تے ہس دیاں س دیاں چھڑ جا
قدم قدم تے کاہنوں انج ای مڑ مڑا دُسیاں پاناں

آل دوال ادا ہی ڈنگیا موسم دے جہلہ سیتے
میری چپ اینٹاں وچ وادھا۔ توں نہیں دھیان چ لیاناں

کیہڑیاں گھنٹیاں وچ سراز توں اوہنوں اے پا دتا
زر تمناویں شعراں توں ڈیڑا اوہڑا جی پرچاناں

کاہنوں اپنے مکھ تے منظر تانے پیا لکیراں دا
کچھ تے کہہ جے دھسم تیرے تے ہون لگا تصویراں دا

راتیں کیہہ مُتے ساں جے عمراں دی نیرندای اڈ گئی اے
تکیا اے کیہہ خواب جے دھسٹر کا چھڑوانتیں تعبیراں دا

کیکن لہجیا سیں توں بینوں تے فیر کیکن گُنجیوں توں
میں ورگا مسکر وی قائل ہویا اے تفتیراں دا

کیہہ اکھاں میں کولوں کیکن وچھڑیوں توں جے تددہ باہجھوں
اج تیکر فریادی اے ہر نقش میری تحسیراں دا

لہو دی نہیں توں وی ایہہ لوکی دُودھ دی نہر وہا لیندے
 ایتھے کوئی اپنے سر سہندا وار نہ تیشیاں تیسراں دا

جس اتے وی آیا اس تے ٹُٹ کے آیا دل مستراز
 ناتا کدے نہ ٹٹن دتا درد دیاں زنجیراں دا

فنکار

فنکار جگا کے فن دا جادو
 پتھرنوں زبان بخشدا اے
 لفظاں نوں جگا کے سوچ پاروں
 آواز نوں جاں بخشدا اے
 تاریخ نوں نال لہو دے لکھ کے
 تہذیب نوں شان بخشدا اے
 فنکار دی چاپ توں جبر والا
 نھیرے دے نشان کھولدا اے
 ہر اہل نظر نوں سچ دا ویسی
 نیزے دی افی تے تولدا اے
 بندہ ای لہوتے تن دے زوروں

بندیاں دے حقوق رولدا لے
 فنکار جے مونہوں کچھ نہ بولے
 سبھ دولتاں نیں نصیب اوہدا
 جے انج نہ کرے ضمیر پاروں ،
 شاہ شیخ ہر اک رقیب اوہدا
 ہووے اوہ سراز یا کہ نذرل
 بولتے احب صلیب اوہدا

کیکن دل توں لاہواں اوہنوں کوہیں بھسلاواں اوہنوں
 غزلاں دے ہج لے دی راہیں پیا الاواں اوہنوں

وانگر شاخ گلاب دے اوہ اے کنڈیاں نال پرتا
 میں جُنھوں جُنھ فیروہی ہک دے نال ای لاواں اوہنوں

اپنیاں اپنیاں متراں دے ایہہ لوکی قہتے چھیڑن
 کیکن گل چھیڑاں میں اوہدی کتھوں لیاواں اوہنوں

بنیاں گلاں بھل بھل جاوے، پھیتی رُٹھ رُٹھ جاوے
 مکھ وٹاوے منیتھوں جے کجھ یاد دلاواں اوہنوں

اوہنوں — جیٹرا دل دی پونجی، ٹھنڈک جان میسری دی
 تہاں دی گل من کے لوکو کوپیں گنواواں اوہنوں

جنہوں نال فراز میں اپنے، منزل تیک لیاندا
 کیہہ اکھاں جے یاد وی شاید میں نہ آواں اوہنوں

اوہنوں — جیٹرا دل دی پونجی، ٹھنڈک جان میسری دی
تُساں دی گل من کے لوکو کوئی گنواواں اوہنوں

جنہوں نال فراز میں اپنے، منزل تیک لیاندا
کیہہ آکھاں جے یاد وی شاید میں نہ آواں اوہنوں

الحمد للہ PDF لائبریری — کتابیں پڑھئے — فیس بک گروپ
سید حسین احسن

کچپراں تیکر خون چوائے دل چوں دکھ دی کافی
ایہہ ادہ زہراے پتھراں نوں وی جہیڑا کر دے پانی

عقل و چاری اپنے آپ نوں ہر تھاں ٹھمتی پھردی
دل دیوانہ ایہہ ای چاہوے کردا پھرے ندانی

ویلے دے ایس ڈاڈھ دا روناہیں وی روادا جے کر
ادہ گل توں وی ورتیں جہیڑی مسیگر من سمائی

ہر کے دا گلما لیراں، ہر کوئی ایتھے جھلا
سب دے سب وحشی نہیں کھنوں کون کرے زندانی

دج بہاراں دی نہ دستے پیناں تے کوئی موتی
 سر ساڈا نیہوڑا ندی جاوے اکھیاں دی ویرانی

کوڑی مچی دے ہسدے مکھوں دل نوں کون پچھانے
 تینتھوں دودھ پئی ڈاڈھ کماوے ایہہ ہسدری پیشانی

کے سیانے نوں وی ہاٹھ فرار دی نہ پئی لہے
 سبھناں دی گل سُندا اے، پر کردا اے من بھانی

کون آں میں؟

چن ورگا اوہ بندہ ، اوہ ہمراہی میرا
 دوری دے اُجڑے جنگلاں وچ
 میریاں نظراں کوں کھنچ کے جا لکيا اے
 ورھیاں توں تنہائیاں مُٹھیا
 میں نھیرے دیاں راہواں وچ آں
 اگے ودھاں یا مڑ جاواں
 خورے کپھڑی سوچے پے کے
 کھلا کھلوتا ڈیک رہیاواں
 آں دواے کوئی وی تے نہیں

جے مین دُستے
 کون آں میں
 تنے کس نگری وچ آ گھسریاواں

گلے داتے اک ادھ تار ای گل ساڈے پیا ہلدا اے
کیہہ کیہے ارمان بہاراں نوں فیر وی کس گل دا اے

زندگیئے اپنے تیشے دی ٹھوکر بن اک ہور وی لا
میں ہکے ہوئے واساہ تے حالیں تیک وی چلدا اے

تینتھوں کھنچ کے وی میں دیکھتے سہی حالے میں دی جیونداں
میں درگاہ ہریا بندہ کد ہٹھ ارادیوں ٹلدا اے

نیڑ دی اک نوں دُوری تیری پکھیاں جھلدی رہندی اے
شہر تیرے توں دُور وی مینوں دھیان تیرا پل پل دا اے

فجر ہوائے دس نی کجھ تریسے دس چ وی ہے کہ نہیں
 کندھ دوائے حالے تیک وی اک دیوا پیا بلدا اے

کدھر کدھر دل دی دھڑکن انج کتی آ پندی اے
 جیج جیو اندر ہن وی تیری واج دا سورج ڈھلدا اے

بھاں تو لوکی اساں تے پئے ہر ہر ظلم کمان سراز
 شہرچ ساڈے تے پر اس سوہنے وا وکس ای چلدا اے

منظر ویکو کے سانتھوں یار شے جاون دا
ہمدی راست نوں روگ لگا کراون دا

اسیں تے آپوں ٹٹ گئے آں نہیں تے سانوں
جگ نوں کدوں خیمال نکماہ وچ یادون دا

اہیہ پیٹ اوہناں دناں دیاں یاداں نہیں جدوں
شوق سی تیری سانجھ دی پینگ جھلاون دا

لہجہ کیس کن وہیل تیرے سودائیاں نوں
تیرے پیار خیمالوں مکھ والون دا

جگ لبھدا اے حیلہ جیتون دی بھکھیالئی
تیری راہ وچ اپنے قدم۔ ٹکاون دا

درد سراز سی اودھر وانگ ولوئے دے
دل جیہے پھل نوں ترودہ ایدھر کھلاون دا

کیہہ دسالاں گے؟

میںوں ایس گلاں دا پاک اے

جے ویلا حبدروں دی

دوج تارینج عدالت دے آیا

اج دے بے روپے قاتل نوں

جس دا پلہ بے دوشے انساناں دے خونوں بھجیا اے
تے آدم دے جتے بائے

اس قاتل دے منہ دے اُتے تھک دیون گے

پرین ایس گل دا وی پاک اے
جے کل دی تارینج دے ورقتے

آدم دی اولاد توں ایہ گُں وی پچھن گے

تہذیبیاں دیاں اچیاں بانگلاں دیون واسے

جگ جہان دیئے مخلوق

کل تریکے ای سامنے ایہ بے روہیا قاتل

جدوں تیری کُف دے ایہناں بے دوشاں نوں

اپنے واروں وڈھ رہیا سی
 تے توں وانگ تماشائیاں دے
 چپ چپتیاں پتھر بن گئے
 ابھدی وحشت دے کارن کیوں ویکھدی رہی نہیں
 تیری نفرت دے سب جذبے کدھر رڑھ گئے
 دس تے سہی،

جے ایس ظالم قاتل دی تیغ تے
 تیرے اپنے بھلے دی سوچ دے تیراں دے وچ
 سرق اے کھڑا —

تے میں سوچاں — ایس سارے
 آون والے کل دی اُس تاریخ نوں
 اگوں کیہہ دساں گے

وچ باگ دے گاؤندیا پنچپیا اوئے کچھ سنن داہن اعتبار کنھوں
 بانا کھیدا سلامت اے تن اُتے بھلا چاہیدی ایٹھے بہار کنھوں

دیوے درد فراق دے بچھ گئے نیں راکھ ہوئے نیں تن کباب وانگوں
 شوق ہوئے وی دلال دے وچ جے کر لگے سوکھڑا بن انتظار کنھوں

جند جان وی اساں نے وار دتی ہوہر اساں غریباں دے کول کبہہ سی
 ساڈے وانگ کھلا کون دل والا بنیاں پیاڑا لے ایٹھے یار کنھوں

اوہدی ٹوہ توں ہوہر کبہہ لبھنا سی اکھاں ساڑیاں دل سواہ کسیتا
 سوگ سدھراں دا کوپ کرے کوئی گیت گاؤن دا رہیا قرار کنھوں

ملک عشق دا اے کپہدی ملک ہو یا، کپہدی ہوئی اے زلف جاگیر جا کے
 ایتھے تن فریاد دے کپہہ ورتی بھلا شیریں تے بے اختیاریار کنھوں

لا کے گھٹ دوام شراب دا وی پتھر جھل، بے یمنی موت موئے
 ہوئے یار دا قد یا وار چوٹی ایہناں سو بیاں دا اُمتبار کنھوں

وچوں گجھیاں لا کے اتوں ساڈا سر پیا کتے
شہر دا والی ایہہ کجھ کر کے دی نہ منوں رے

سارا شہر اسے دے ہتھوں مقتل بنیا ہویا
سارا شہر اسے نوں دیوے پیا دعاواں اہتے

کدے تے سانوں دی بدلاں دی لیر کوئی اوہ ویسی
ہیہڑا امبراں دا سر نیلیاں چادرال دے دے کتے

شاید وچھڑن دے دن نیڑے آگئے نتیں تے کاہنوں
اپتے اپتے سد لا کے، پیا دل بینے وچ بھتے

گنجاکارن

میں کیناں امی چاہواں پاروں سوچیا سی جے
 تینوں اس امی شہرچ اپنے نال لے جاواں
 جنہوں چھڑیاں خورے کتے سال وہائے
 ہائے اس دتی اس سوہنے شہر دی مٹی
 جیدیاں ہتر فضاواں توں ہو کے بیگانہ
 میریاں سوچاں دانگ میرا دل چین نہ پائے
 دیکھتے سہی ویلے دا اج ایہہ گنجاکارن
 توں دوہٹی بن کے پئی میری نگری دیں
 قدم میرے چوگے لئی نہیں پردیس نوں دھائے

ویلے ہمتھوں اک اک سٹ پئی سانوں کاری لگدی اے
تھاں ای تے ہر گل اسادی زہردی ماری لگدی اے

دل اکاھریاں دکھاں توں روندی کوہجیا لگدا اے
کدے کدے ہووے تے ایہ صورت دی پیاری لگدی اے

نہ سمجھوتے اکو رات اے انج تے رات وچھوڑے دی
پر ایہ رات بتاؤن کارن عسرا ساری لگدی اے

ایں انجانے دل وارو کرینے دی تے کیہہ کرینے
سانجھ سجا دی گل وی جیہنوں تیروں بھاری لگدی اے

دلوں بہہ کے کول اساڈے دل ساڈے دی ریجہہ پُجھا
 زور دھنگان دی سنگت تے سانوں وی خواری لگدی اے

ہر کے نوں بھاوے کاہنوں تیرا ایہہ جھیلیوں منہ راز
 کیہہ ہويا جے اوہدی صورت تینوں پیاری لگدی اے

یار دے نیڑوں دی ہجراں دے منگے پیا زمانے
دل اوہ ویری روون دے ای لبھدا بھیرے بہانے

اساں جے نہ ہوندے تے ہوراں دیاں سکتھاں پاندی
ایہہ خلقت تے چھیڑن لوں نت لبھدی نویں فسانے

ایہو ای دل سی اوہدی سانجھ دی سک دا گٹھا ہویا
ہن ایہو دل بچ نکلن دے ٹوے پیا بہانے

ہیں اوہ چھڑہتھا جس توں ویرانے دی شرماون
توں اوہ بھولا ویرانیاں توں منگیں پیا خزانے

لٹ گئی اوہ دی جو پونجی سی جیو دی کول ساڈے
تے ایہہ چاہت سانتھوں طے سر انداز پرانے

ساڈے سرتے تیریاں داغیاں توں پہسلاں ای نہیں نیویں
زندگیتے توں چاہویں سانتھوں کاہنوں شیش ٹھکانے

توں ملیوں دی تے ایس خورے کپہہ کچھ سانتھوں منگنا
دل ساڈا نہیں ٹکنا ویکھ سر از دیتے جند جانے

منگیتروے نال

توں نتیں جاندی تینوں نہ منبر کوئی ہتھوں ویلڑے دے کنھوں بھبیوں توں
ہو یا اج گاڈھا تیرا نال کیہدے نال کیہدی تفتیر دے بھبیوں توں

گٹھی ہوتی توں شرم حیا دی ہیں نرخ ماپیاں نے تیرا بول دتا
وچ کال بازار نسلاں دے کے تینوں نال بھلیکھیاں توں دتا

جہیڑی جنت دکھا دے دی ویچدی ایں ہے دے ہورناں دی میری نتیں بھلے
ایہ مکان جندر ایہ جاگیر ساری ہے دے وارثاں دی میری نتیں بھلے

بناں تھینہ ٹھکانیوں میں شاعر گیت پیار دے اک دو گاندھا ہاں
کدی دانگ ناکام شرابیاں دے گھٹ زہرے اک دو لاونڈا ہاں

میری منیں تے راجیے پھلاں دیئے نہ توں ڈلھ بیکار انسان اتے
 کاہنوں آپنے خواب بھیرنی اینج ای ڈگ نہ کے طوفان اتے

میں نہ دیکھاں توں نہ دیکھیں

دینہواں فخر سوہیوں چھٹیا

میں پیا روواں

میں روواں جے "چڑھدا" میرا خونوں خون اپی

میرا "چڑھدا"

جہیڑا دل اے، جان اپی میری

میری بانہہ اے

میری پت اے

میرا "چڑھدا" جہیڑا ایتک

رتوں رت اے

دینہواں فخر سوہیوں چھٹیا

میں ہالاں والی دن رات آں

ادھا مہیرا نھیر منھیرا

ادھا روشن

ایہہ کیہہ ہویا

تیرا اک پاسا کھنجا

یا مہیرا تن ای ٹوٹے تھیا

تیریاں رشتماں کوں دھوانکیاں گتیاں نہیں جے

اج ہر سانجھ پریت دی ڈوری

مولوں کھس گئی

دنیہواں فخر سویروں چھٹیا

میں آپ ای اپنی ادھی تصویر آں بنیاں

میں آپ ای اٹا اپنی تحقیق آں بنیاں

میں چھٹیا پے دی ننگی تعبیر آں بنیاں

میں اپنا ادھا تن لے کے کدھر جاواں

کنھوں دساں

جند شیشے دیاں ٹٹیاں کرچاں

کوئی نکاواں

میں اپنیاں خواہاں دے ٹوٹے
میں اپنے ایکے نوں کتھوں لہو دے آواں

دینہواں فخر سویروں مچھٹیا

قہر ہنیری اچھکے تے میں

اُجڑیاں اکھیاں میل سکاں گا

سہک سکاں گا

لہو وی واچھڑ رُکے تے میں

ایس دکھیا دے تن نوں

شاید تھسپکی دیواں

حالے تے میں جہند اکن دے

دوہرے قبر چ بسک رہیا واں

میں ادہ دیوے دیکھاں — جیہڑے گل ہو گئے نیں

دینہواں فخر سویروں مچھٹیا

میری اکھ چ نہیں اوہناں سسجناں دے ٹوٹے

جیہڑے اُچیاں سداں تے تھہرے قدماں دے ناں
گھر توں نکلے

جیہڑے ہمیں ڈیکھن ہار جے

اوہناں دے ناں

جنگ اکھاڑے دے دتوں کوئی سدا آوے

جیہڑے اوکھیاں سیتاں دے دتج

پک یقین دے دیوے بال کے

دیس دی عزت آن دی خاطر

ہمتھ ان گئے علم سہماں کے

نکلے سن ایس قارے اُتے

جے اوہناں دیاں جنداں

بھانویں جاندیاں نہیں تے جاون ایپر

پریت دی ریت تے حشر نہ آوے

دنیہواں فخر سویروں چھٹیا

میری اکھ ج نہیں اوہناں سبناں دے ٹولے

جہناں دی لچ ٹوٹے ہو گئی

جہناں دے متھے پر سنے

جہناں دی پیریں زنجیراں

نیویاں دھوناں لے کے جہڑے

ویر دے بدھویئے

اوس ہنیری انھی تھاں نوں جاندے پئے نہیں

جھٹے نفرت، مہنے، طعنے تے رسوائیاں

راہ اوہناں دی دیکھ رہے ہیں

اُتھے، جھٹے

سومناں دے پتھر میر کنیاں ای محموداں دے

تن من چلن گے

اُتھے جس تھاں تے میری تاریخ دے ورقے

نیویں پا کے سر سٹن گے

دنیہواں فخر سویروں ٹھٹیا

میں نہ دیکھیاں، توں نہ دیکھیں

ایہہ منظر غازی نہ دیکھین
 پیار دے کٹھے ہوئے سبناں دی رت نہ دیکھے
 میں نہ دیکھاں
 توں نہ دیکھیں

ایہہ منظر غازی نہ دیکھیں
 پیار دے کٹھے ہوئے سبناں دی رت نہ دیکھے
 میں نہ دیکھاں
 توں نہ دیکھیں

الحمد PDF لائبریری۔ کتابیں پڑھیں۔ فیس بک گروپ
 پید حسین احسن

پسندیدہ کتابیں

بھارت کے اعلیٰ ترین ادبی ایوارڈ "بدما بھوشن" کے اعزاز یافتہ
جناب جوش ملیح آبادی کی تصنیف

یادوں کی برات

اضافہ شدہ ایڈیشن

قیمت : ۳۸/-

سردار دیوان سنگھ مرحوم کی وہ عظیم تصنیف جس پر بھارتی وزیر
تعلیم مولانا آزاد نے مصنف کا نا حیات وظیفہ مقرر کیا

ناقابل فراموش

قیمت : ۶۰/-

سردار دیوان سنگھ مرحوم ہی کی ایک اور تصنیف جس کے ہایہ کی
آج تک کتاب تخلیق نہیں ہوئی

جذبات مشرق

قیمت : ۳۰/-

دنیا کی عظیم ناول نگار قراۃ العین حیدر کا عظیم ناول جس میں
حقائق لکھنے پر مصنفہ کو پاکستان چھوڑنا پڑا

آگ کا دریا

قیمت : ۳۰/-

مکتبہ شعر و ادب ، سمن آباد لاہور